

Guidelines for changing the behavior of elderly male prisoners who commit sexual crimes against children

Sombat Lencomemee

Northeastern University

E-mail: batlenmee@gmail.com

Pot Toopot

Northeastern University

E-mail: supatachawut.too@neu.ac.th

Pongmetee Chaiseeha

Northeastern University

E-mail: Pongmetee.cha@neu.ac.th

Panuwat Kittikronwaranon Rattanapimonphonsaen

Northeastern University

E-mail: panuwat.kit@neu.ac.th

Pramuk Srichaiwong

Northeastern University

E-mail: Pramuk.sri@neu.ac.th

Received	Reviewed	Revised	Accepted
06/01/2025	21/01/2025	26/02/2025	27/02/2025

Abstract

Background and Aims: Prisons are responsible for managing the sentences of offenders, including sexual crimes, particularly those committed by elderly individuals against children, who are often close acquaintances. This issue has been escalating due to social factors and external stimuli. This study aims to develop behavioral rehabilitation strategies for elderly inmates that align with community contexts to prevent reoffending after release. The objectives of the research titled “ Guidelines for Changing the Behavior of Elderly Male Prisoners Who Commit Sexual Crimes against Children” were: 1) to study the behavior condition of elderly male prisoners who committed sexual crimes against children, 2) to study guidelines for the development of changing the behavior of elderly male prisoners who committed sexual crimes against children, and 3) to evaluate

program model for the development of changing the behavior of elderly male prisoners who committed sexual crimes against children.

Methodology: Data were collected from semi-structured interviews with 15 elderly male prisoners who voluntarily provided information on motives for committing the crimes, and 12 key informants to develop program for the development of changing the behavior of elderly male prisoners who committed sexual crimes against children that was appropriate for the context, and 6 experts to evaluate program model for the behavior development that was appropriate for the context using content analysis.

Results: The research results were found that the basic information showed that the prisoners were between 61 and 77 years of age, completed primary school, were farmers with monthly income less than 10,000 baht. In aspect of family, the prisoners were poor and had a low income that was not enough for expenses, the parents worked in other provinces and left the children with grandparents for raising. In social and community aspect, it was rural community with structural changes, became a skipped-generation society, local lifestyles and culture were changed, and the community was changed to urban community with high living costs and reliance on external factors increasingly. In aspect of relationships with children, it was found that the relationship was related to relatives and close friends, most of them raised them. Other factors that caused crimes were caused from the offenders themselves used drugs, were intoxicated, and some were found to have abnormal physical and mental condition. In environmental aspect, it was not safe for children, lack of protection from parents working outside, and factors from the children themselves.

Conclusion: The results of the study on guidelines for the development of changing the behavior of elderly male prisoners who committed sexual crimes against children were as follows: The Department of Corrections' behavior modification program should be applied to suit the context by using appropriate activities for their age and could be practically implemented in the community after the release of the prison, with the total number of 7 programs. The evaluation results were found that the appropriateness of the behavior development program to change the behavior of elderly male prisoners who committed sexual crimes against children at Khon Kaen Central Prison was rated at a high level (= 4.467), with the morality and ethics program at the highest level (= 4.600),

followed by the self-care skills education program (= 4.567), the mental development program (= 4.480), the basic occupation training program (= 4.467), the training program to avoid the use of drugs and alcohol to prevent and avoid sexual crimes among elderly males (= 4.433), the training program for elderly males who committed sexual crimes against children (= 4.400), and the therapeutic community program (= 4.324) respectively.

Keywords: Guidelines for Changing Behavior of Elderly Male Prisoners; Behavior Changing; Program; Context of Elderly Prisoners at Khon Kaen Central Prison; Skipped-Generation Household

แนวทางปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิด ในคดีทางเพศต่อเด็ก

สมบัติ เสนคำมี

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อีเมล: batlenmee@gmail.com

พจ ตู๊พจ

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อีเมล: supatachawut.too@neu.ac.th

พงษ์เมธิ ไชยศรีหา

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อีเมล: Pongmetee.cha@neu.ac.th

ภาณุวัฒน์ กิตติกรวรรณท์ รัตนพิมลแสน

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อีเมล: panuwat.kit@neu.ac.th

ประมุข ศรีชัยวงษ์

คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อีเมล: Pramuk.sri@neu.ac.th

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: เรือนจำมีหน้าที่บริหารโทษผู้กระทำความผิด รวมถึงคดีความผิดทางเพศ โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ล่วงละเมิดเด็ก ซึ่งมักเป็นคนใกล้ชิด ปัญหานี้เพิ่มขึ้นจากปัจจัยทางสังคมและสิ่งเร้าต่าง ๆ การศึกษานี้มุ่งหาแนวทางปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ต้องขังสูงอายุให้เหมาะสมกับบริบทชุมชน เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำหลังพ้นโทษ การวิจัยเรื่อง แนวทางปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก และ 3) เพื่อประเมินผลรูปแบบโปรแกรมการพัฒนาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก ระเบียบวิธีการวิจัย: ทำการเก็บข้อมูลจากแบบการสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้างจากผู้สูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก ที่สมัครใจให้ข้อมูลสาเหตุจุดใจต่อการกระทำความผิด จำนวน 15 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน 12 คน ในการพัฒนาโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็กที่มีความเหมาะสมกับบริบท

และกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน เพื่อประเมินรูปแบบโปรแกรมการพัฒนาพฤติกรรมที่มีความเหมาะสมกับบริบท วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย: ผลการศึกษาวิจัยพบว่า สภาพข้อมูลพื้นฐานของผู้กระทำความผิดมีอายุระหว่าง 61 - 77 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพทำการเกษตร มีรายได้ต่อเดือนไม่ถึง 10,000 บาท ด้านสภาพครอบครัว มีฐานะยากจน มีรายได้ต่ำไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย พ่อ แม่เด็กเดินทางไปทำงานต่างถิ่น และฝากให้ปู่ ย่า ตา ยาย เป็นผู้เลี้ยงดูลูก ด้านด้านสภาพสังคมและชุมชน เป็นชุมชนชนบทที่มีการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของชุมชนเป็นสังคมแห่งกลาง การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ตลอดจนการเปลี่ยนไปสู่ชุมชนเมือง ที่มีค่าครองชีพสูงและพึ่งพาทายนอกมากขึ้น ด้านสภาพความสัมพันธ์กับเด็ก พบว่ามีความสัมพันธ์ในฐานะญาติ คนใกล้ชิดที่เด็กรู้จักคุ้นเคยเป็นอย่างดี ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่เคยเลี้ยงดูมา ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นสาเหตุให้เกิดการกระทำความผิดพบว่ามาจากผู้กระทำความผิดเองที่ใช้สารเสพติด มีนเมา และบางรายพบว่ามีความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีความปลอดภัยต่อเด็ก ขาดการปกป้องจากพ่อ แม่เด็กที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน และปัจจัยจากตัวเด็ก

สรุปผล: ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุนายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก ให้นำโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัยของกรมราชทัณฑ์ มาประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทโดยให้นำกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในชุมชนภายหลังการพ้นโทษ จำนวน 7 โปรแกรม โดยผลการประเมินพบว่าระดับความเหมาะสมของโปรแกรมการพัฒนาพฤติกรรมนิสัยเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุนายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก เรือนจำกลางขอนแก่น ในภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.467$) ซึ่งโปรแกรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.600$) รองลงมาได้แก่ โปรแกรมการศึกษาทักษะการดูแลตนเอง ($\bar{X} = 4.567$) โปรแกรมพัฒนาจิตใจ ($\bar{X} = 4.480$) โปรแกรมพื้นฐานฝึกอาชีพ ($\bar{X} = 4.467$) โปรแกรมอบรมการหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายยาเสพติดและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อป้องกันและหลีกเลี่ยงการกระทำความผิดทางเพศของผู้สูงอายุนาย ($\bar{X} = 4.433$) โปรแกรมอบรมผู้สูงอายุนายที่กระทำความผิดทางเพศต่อเด็ก ($\bar{X} = 4.400$) และโปรแกรมชุมชนบำบัด ($\bar{X} = 4.324$)

คำสำคัญ : แนวทางปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุนาย; โปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัย; ความเหมาะสมกับบริบท

บทนำ

เรือนจำในยุคสมัยใหม่ไม่ได้มีหน้าที่แค่ควบคุมผู้ถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดและจำคุกไว้ไม่ให้ออกไปสู่สังคมเพียงเท่านั้น แต่เรือนจำมีหน้าที่บริหารโทษผู้กระทำความผิดในคดีต่าง ๆ ที่มีมากมายหลายคดี ซึ่งการบริหารโทษในคดีต่าง ๆ ก็มีวิธีการและขั้นตอนที่ต่างกัน หนึ่งในนั้นคือคดีความผิดทางเพศ โดยความผิดทางเพศผู้ทำการวิจัยจะแบ่งแยกออกเป็นความผิดทางเพศต่อผู้ใหญ่และความผิดทางเพศต่อเด็ก เนื่องจากลักษณะแห่งการกระทำความผิด และความรุนแรงของการลงโทษแตกต่างกัน โดยความผิดทางเพศต่อเด็กนี้ก็จะแบ่งย่อยออก โดยใช้ผู้กระทำความผิดเป็นตัวแบ่ง คือ ผู้กระทำความผิดในวัยทั่วไปและในวัยสูงอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป (ธานี วรภัทร์, 2555) สำหรับผู้สูงอายุที่ทำความผิดทางเพศต่อเด็กส่วนใหญ่จะเป็นคนใกล้ชิด เป็นญาติ หรือคนที่เด็กรู้จักและพ่อแม่ผู้ปกครองและตัวเด็กเองให้ความไว้วางใจ เนื่องจากเห็นว่าเป็นผู้สูงอายุแล้ว แต่กลับเป็นภัยต่อเด็กและเป็นปัญหาของสังคมและเป็นปัญหาครอบครัว เนื่องจากบางครั้งผู้กระทำความผิดและผู้ถูกกระทำอาศัยอยู่ด้วยกัน การบริหารจัดการเพื่อการแก้ไข การปรับเปลี่ยนและปรับปรุงพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขังในเรือนจำที่กระทำความผิดในคดีต่าง ๆ ถือได้ว่าเป็นงานหลักอย่างหนึ่งในเรือนจำ เพราะการกระทำความผิดของผู้ต้องขังในคดีต่าง ๆ เป็นสิ่งที่จะเป็นตัวกำหนดแยกย่อยถึง แนวทางและวิธีการในการปรับเปลี่ยนและปรับปรุงพฤติกรรมพัฒนาพฤติกรรมนิสัย แก้ไขปัญหาและการบริหารจัดการเกี่ยวกับโทษในคดีต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน ซึ่งถือเป็นภาระหน้าที่ของเรือนจำ แต่ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังในเรือนจำ ประเด็นดังกล่าวเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการบริหารจัดการงานทุก ๆ ด้านให้มีประสิทธิภาพและสำเร็จตามเป้าหมาย การศึกษาปัจจัยและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ส่งผลให้ผู้ต้องขังสูงอายุที่ทำความผิดคดีทางเพศต่อเด็ก ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เด็กซึ่งเป็นผู้เยาว์และอนาคตของชาติ(พุดพิงศ์ พุทธวงศ์, ณิช วงศ์ส่องจำ และ ณรงค์ กุลนิเทศ, 2562)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้กระทำความผิดส่วนมากเป็นคนที่เด็กคุ้นเคยหรือเป็นคนในครอบครัว และเมื่อทำความผิดแล้ว บุคคลเหล่านี้ก็จะพยายามปกปิดโดยการกอดรัดเด็กในรูปแบบต่าง ๆ บางครั้งตัวเด็กเองเกิดความอับอาย หรือรู้สึกที่ตนเองผิด จึงไม่กล้าบอกเล่าให้ใครทราบ คนทำผิดก็ยิ่งขมใจ จนกลายเป็นปัญหาเด็กตกเป็นเหยื่อซ้ำซาก อาชญากรรมทางเพศ เพิ่มความรุนแรงมากขึ้น เพราะมีสิ่งจูงใจ สิ่งเร้ากระตุ้นอารมณ์มากกว่าอดีต เช่น สื่อลามกอนาจารจากอินเทอร์เน็ตที่เป็นสิ่งที่หาได้ง่ายในปัจจุบัน (กัญญารัตน์ วิภาตะวัต, ภัทรานิษฐ์ เยาดำ และบัณฑิต หอมเกษ, 2559) หรือปัญหามาจากตัวเด็กเองซึ่งอาจจะเป็นการซ้ำเติมโดยที่เด็กแต่งตัวตามแฟชั่น จึงเป็นสิ่งที่ทำให้ตัวอาชญากรตัดสินใจกระทำความผิดได้ง่ายขึ้น อาชญากรรมทางเพศไม่ได้เพียงจะกระทบกระเทือนต่อความรู้สึกกับสมาชิกทางสังคมเท่านั้น ยังกระทบกระเทือนต่อจิตใจของผู้เสียหาย ทั้งร่างกายและจิตใจที่ไม่สามารถประเมินค่าได้ และจะเป็นสิ่งที่ผู้เสียหายต้องจดจำและเป็นตราประทับในจิตใจไปตลอดชีวิต (นิมิต ทัพพานันต์, 2560)

จากปัญหาของกลุ่มผู้ต้องขังสูงอายุชายที่ทำความผิดทางเพศต่อเด็กที่เป็นปัญหาหนึ่งในสังคมไทยทุกวันนี้ อาจด้วยสังคมไทยที่เปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่อุตสาหกรรม ทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองต้องออกจากบ้านเพื่อไปทำงานในที่ห่างไกลและปล่อยให้เด็กให้อยู่กับปู่ย่าตายายหรือผู้สูงอายุเป็นผู้ดูแลเด็กแทน เพราะพ่อแม่เห็นว่าเป็นญาติใกล้ชิดหรือสูงอายุแล้วคงไม่เป็นภัยต่อเด็ก แต่แทนที่ผู้สูงอายุผู้ดูแลเด็กจะไว้ใจได้ กลับเป็นผู้กระทำความผิดทางเพศต่อเด็กเอง และมีแนวโน้มผู้ทำผิดสูงอายุจะเพิ่มมากขึ้น(ธานี วรภัทร์, 2553) สำหรับเรือนจำกลางขอนแก่นเป็นหน่วยงานราชการ สังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม มีอำนาจในการควบคุมผู้ต้องขังที่มีการกำหนดโทษจำคุกไม่เกิน 30 ปี ตามคำพิพากษาของศาลหรือคำสั่งตามกฎหมาย มีกรอบอัตราความจุรองรับผู้ต้องขัง จำนวน 4,051 คน ซึ่งเรือนจำกลางจังหวัดขอนแก่นทำหน้าที่เรือนจำกลางประจำเขต 4 มีผู้บัญชาการเรือนจำเป็นตำแหน่งระดับอำนวยการระดับสูงและในการบริหารงานเรือนจำ ภาระหน้าที่อีกอย่างหนึ่งของเรือนจำคือการศึกษาถึงปัญหา จัดการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ทำให้ผู้ต้องขังสูงอายุชายในเรือนจำกลางขอนแก่นทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก (ปัญญา จิตรจักร, 2554) ซึ่งแนวทางการพัฒนาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัยผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก เป็นบทบาทหน้าที่ที่เรือนจำกลางขอนแก่นจะต้องดำเนินการปรับเปลี่ยนผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษและปล่อยตัวกลับไปสู่สังคมจากโปรแกรมการพัฒนา แต่เนื่องจากเป็นโปรแกรมการพัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ซึ่งในบางโปรแกรมไม่ตรงกับความต้องการและสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ซึ่งการศึกษาวิจัยนี้เน้นหาแนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น และปฏิบัติได้จริงในการดำเนินชีวิตในสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก
3. เพื่อประเมินผลรูปแบบโปรแกรมการพัฒนาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังต่อไปนี้ คือ

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานซึ่งเป็นสภาพทั่วไปของผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก ที่สมัครใจให้ข้อมูล จำนวน 15 คน ตามประเด็นการสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง เพื่อทราบข้อมูลและสาเหตุแห่งพฤติกรรมล่อลวงละเมิดทางเพศต่อเด็ก

ระยะที่ 2 นำข้อมูลจากระยะที่ 1 มาวิเคราะห์และแตกประเด็นการสนทนากลุ่มย่อยกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน 12 คน เพื่อหาแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัย และยกวางแผนทางรูปแบบโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาถึงความเหมาะสมต่อไป

ระยะที่ 3 นำยกวางแผนโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในระยะที่ 2 เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นชอบว่ามีความเหมาะสมกับบริบท ที่ประกอบไปด้วยชื่อโปรแกรม วัตถุประสงค์ กิจกรรมในโปรแกรม วิธีการดำเนินการ และผลลัพธ์

การวิเคราะห์ข้อมูล จากการตีความในรูปของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) ตั้งแต่การลดข้อมูล (data reduction) การจัดระบบข้อมูล (data organization) การตีความนำข้อมูลสรุป (data interpretation to conclusion) และความสัมพันธ์กันนำมาสรุปเป็นความเรียง

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้ ได้ทำการศึกษาวิจัยสภาพพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก ศึกษาแนวทางการพัฒนาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก เพื่อให้ได้แนวทางที่มีความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น จากการประเมินผลของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้ คือ

กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยนี้ ได้เจาะจงเลือกกลุ่มเป้าหมาย ออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ คือ

กลุ่มที่ 1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ต้องขังสูงอายุกระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก ในเรือนจำกลางขอนแก่น จำนวน 15 คน เพื่อตอบแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปและข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) จำนวน 12 คน เพื่อสนทนากลุ่มย่อย (Focus group discussion) ตามประเด็นการวิจัย ในการพัฒนาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก เพื่อให้ได้แนวทางที่มีความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น และยกวางแผนรูปแบบโปรแกรมการพัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก

กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบของโปรแกรมการพัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก

ผลการวิจัย

1. สภาพข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้สูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก ในเรือนจำกลางขอนแก่น มีอายุตั้งแต่ 61 – 77 ปี มีอาชีพทำนาและทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาเป็นอาชีพรับจ้าง ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีรายได้ต่อเดือน ตั้งแต่ 3,000 – 25,000 บาท (เฉลี่ย 8,133 บาท) สถานภาพ ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส รองลงมา มีสถานภาพหย่าร้าง สำหรับความสัมพันธ์กับเด็กพบว่าอยู่ในฐานะคนรู้จักกับเด็กและครอบครัวของเด็กเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาเป็นความสัมพันธ์แบบ ปู่ หรือตา ซึ่งเป็นผู้เลี้ยงดูเด็กด้วย

2. ผลการศึกษาสภาพพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก

1) ด้านสภาพครอบครัวของผู้สูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็กพบว่า ส่วนใหญ่จะพักอาศัยในบ้านเดียวกันและอยู่ร่วมกันในครอบครัวตั้งแต่ พ่อ แม่ ลูก ปู่ ย่า หรือ ตา ยาย ในบ้านหลังเดียวกัน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวส่วนใหญ่มีฐานะที่ยากจน มีรายได้ไม่เพียงพอค่าใช้จ่ายในครัวเรือน มีอาชีพรับจ้างทั่วไป สถานที่ทำงานไม่แน่นอน มีการเปลี่ยนแปลงและย้ายที่ทำงานไปตามแหล่งงานซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่ต่างถิ่นหรือต่างจังหวัดตามเมืองใหญ่ สภาพความเป็นอยู่ของเด็กขาดการเอาใจใส่จากพ่อ แม่ เพราะต้องไปทำงานต่างถิ่น หน้าที่เลี้ยงดูจะเป็นภาระของ ปู่ ย่า ตา ยาย และญาติ ๆ ของเด็ก หรือเป็นบุคคลในชุมชนที่เด็กรู้จัก ส่วนสาเหตุที่นำมาสู่การกระทำความผิดมาจากความใกล้ชิด จากการเลี้ยงดูมาแต่เล็กจนเด็กเริ่มโตเป็นวัยรุ่น และผู้กระทำความผิดบางคนก็เป็นคนใกล้ชิดที่รู้จักคุ้นเคยกับเด็กเป็นอย่างดี เด็กให้ความไว้วางใจจนเป็นเหตุให้ล่อลวงทำการละเมิดได้โดยง่าย นอกจากนี้ยังพบว่าผู้กระทำความผิดบางคนมีนิสัยชอบดื่มสิ่งมีแอลกอฮอล์ของ ตนเองไม่ได้ จนเป็นเหตุให้เกิดการกระทำความผิด

2) ด้านสภาพสังคม ชุมชน พบว่าชุมชนที่เกิดการเปลี่ยนแปลงจากชุมชนชนบทกลายเป็นชุมชนกึ่งเมือง ที่มีความสะดวก สบายทางด้านกายภาพ สภาพสังคมมีความผูกพันระหว่างครอบครัวน้อยลง เป็นมูลเหตุของการขาดภูมิคุ้มกันในด้านความปลอดภัยในชุมชน การเปลี่ยนไปของวัฒนธรรม ท้องถิ่นและวิถีชีวิต เกิดค่านิยมใหม่ เป็นสังคมแห่งการบริโภคและพึ่งพาภายนอก ที่มีค่าใช้จ่ายและค่าครองชีพที่สูง จากสภาวะเศรษฐกิจและการมีงานทำ ที่ต้องทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้ให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เกิดปัญหาที่เรียกว่า “สังคมแหงกลาง” ตามมา เพราะเด็กจะต้องถูกเลี้ยงดูและเติบโตมากับผู้สูงอายุที่มีช่องว่างระหว่างวัย นำมาสู่ปัญหาของเด็กและสังคมตามมา นอกจากนี้การเข้าถึงสื่อออนไลน์และเทคโนโลยีได้ง่าย ขาดการแนะนำที่ถูกต้องของครอบครัวเด็กเป็นเหตุของการเอาอย่างในชุมชน ทำให้ชุมชนอ่อนแอและเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา

3) ด้านสภาพความสัมพันธ์ระหว่างผู้ก่อเหตุกับเด็ก พบว่ามีอยู่ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ผู้ก่อกวนทางสายโลหิต เป็นผู้ใกล้ชิดและเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่ยังเล็กจนเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งอยู่ในฐานะ ปู่ หรือ ตา หรือ ญาติ และกลุ่มไม่ได้ผู้ก่อกวนทางสายโลหิตแต่เป็นญาติห่าง ๆ หรือคนที่รู้จักในชุมชน บ้านใกล้ชิดกัน พี่พาดาอาศัยซึ่งกันและกัน เด็กรู้จักคุ้นเคย มีความเชื่อใจ

4) ด้านปัจจัยอื่น ๆ พบว่าเป็นสาเหตุให้เกิดการกระทำผิดพบว่ามีสาเหตุมาจากผู้สูงอายุบางคนติดสารเสพติด อยู่ในภาวะมีเมามา ขาดสติ บางรายพบว่ามีความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีความปลอดภัยต่อเด็ก ขาดการปกป้องจากพ่อแม่ เด็กที่ต้องออกไปทำงาน นอกบ้าน และปัจจัยจากตัวเด็กที่รับวัฒนธรรมและค่านิยมผิด ๆ เกิดการเอาอย่าง เลียนแบบจากสื่อออนไลน์ที่ขาดการแนะนำจากผู้ใหญ่

3. ผลการศึกษาและยกย่องโปรแกรมการพัฒนาพฤตินิสัยเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก

การศึกษาแนวทางในการพัฒนาพฤตินิสัยเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก โดยใช้กระบวนการสนทนากลุ่มย่อย จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อหาแนวทางยกย่องโปรแกรมการพัฒนาพฤตินิสัยเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยได้ข้อสรุปจากเวทีสนทนากลุ่มย่อย ดังนี้ คือ

ประเด็นสาเหตุจูงใจในการกระทำการละเมิดต่อเด็ก มาจากสาเหตุ 1) สภาพครอบครัว และฐานะทางด้านเศรษฐกิจไม่ดี 2) สภาพแวดล้อมในชุมชน การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตในชุมชน ภาวะสังคมแห่งกลาง 3) สภาพขาดการศึกษาและการเข้าถึงบริการของภาครัฐ 4) ภาวะการเจ็บป่วย ความผิดปกติทางด้านร่างกายและจิตใจ 5) ปัจจัยอื่น ๆ เช่น สื่อลามกอนาจาร และการย่วย

ประเด็นการยกย่องโปรแกรมการพัฒนาพฤตินิสัยเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้สูงอายุที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก ให้นำโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมมาปรับให้สอดคล้องกับความต้องการและบริบท โดยเลือกมาจำนวน 7 โปรแกรมประกอบไปด้วย 1) โปรแกรมพื้นฐานด้านการฝึกอาชีพ 2) โปรแกรมพัฒนาจิตใจ 3) โปรแกรมชุมชนบำบัด 4) โปรแกรมส่งเสริมศีลธรรมและจริยธรรม 5) โปรแกรมส่งเสริมการศึกษาและทักษะการดูแลตนเอง 6) โปรแกรมอบรมการหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายเสพยาเสพติดและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อป้องกันและหลีกเลี่ยงการกระทำความผิดทางเพศของผู้สูงอายุชาย และ 7) โปรแกรมอบรมผู้สูงอายุชายที่กระทำความผิดทางเพศต่อเด็ก โดยนำกิจกรรม วิธีการดำเนินการ และระยะเวลาที่มีความเหมาะสมกับวัยและการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย และจะต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สามารถดำเนินชีวิตได้ไม่เป็นภาระของสังคมและครอบครัวภายหลังพ้นโทษ

4. ผลการประเมินโปรแกรมการพัฒนาพฤตินิสัยเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก

ผลการประเมินโปรแกรมการพัฒนาพฤติกรรมนิสัยเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็ก ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของผู้ต้องขังสูงอายุชายในเรือนจำกลางขอนแก่น ตามรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับความเหมาะสมของโปรแกรมการพัฒนาพฤติกรรมนิสัยเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุชายที่

ด้านโปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. โปรแกรมพื้นฐานฝึกอาชีพ	4.467	0.601	มาก
2. โปรแกรมพัฒนาจิตใจ	4.480	0.646	มาก
3. โปรแกรมชุมชนบำบัด	4.324	0.565	มาก
4. โปรแกรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม	4.600	0.501	มากที่สุด
5. โปรแกรมการศึกษาทักษะการดูแลตนเอง	4.567	0.511	มากที่สุด
6. โปรแกรมอบรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อป้องกันและหลีกเลี่ยงการกระทำความผิดทางเพศของผู้สูงอายุชาย	4.433	0.571	มาก
7. โปรแกรมอบรมผู้สูงอายุชายที่กระทำความผิดทางเพศต่อเด็ก	4.400	0.514	มาก
รวม	4.467	0.558	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับความเหมาะสมของโปรแกรมการพัฒนาพฤติกรรมนิสัยเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุชายที่กระทำความผิดในคดีทางเพศต่อเด็กเรือนจำกลางขอนแก่น ในภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.467$) ซึ่งโปรแกรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.600$) รองลงมาได้แก่โปรแกรมการศึกษาทักษะการดูแลตนเอง ($\bar{X} = 4.567$) โปรแกรมพัฒนาจิตใจ ($\bar{X} = 4.480$) โปรแกรมพื้นฐานฝึกอาชีพ ($\bar{X} = 4.467$) โปรแกรมอบรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อป้องกันและหลีกเลี่ยงการกระทำความผิดทางเพศของผู้สูงอายุชาย ($\bar{X} = 4.433$) โปรแกรมอบรมผู้สูงอายุชายที่กระทำความผิดทางเพศต่อเด็ก ($\bar{X} = 4.400$) และโปรแกรมชุมชนบำบัด ($\bar{X} = 4.324$)

อภิปรายผลการวิจัย

ลักษณะสภาพทางครอบครัวของเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของการถูกล่วงละเมิดทางเพศ พบว่าส่วนใหญ่บ้านที่พ่อกาติยของเด็กมีการพ่อกาติยอยู่ร่วมกันกับผู้ก่อเหตุ มีสถานะความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเด็ก ในสถานะเป็นปู่ เป็นตา ที่ดูแลเลี้ยงดูเด็ก แต่ด้วยความที่ผู้ก่อเหตุขาดสติยังคิดขาดการยับยั้งชั่งใจ หรือ อาจจะมีการตีมีสุราและเสพสารเสพติดร่วมด้วย ประกอบกับถึงแม้ว่าผู้ก่อเหตุจะเป็นผู้สูงอายุแล้วแต่ ยังคงมีอารมณ์ความรู้สึกและความต้องการทางเพศอยู่ แต่ไม่มีความสามารถในการบริหารจัดการ อารมณ์และความรู้สึกของตนเองดังกล่าวให้แสดงออกมาในแนวทางที่ถูกที่ควรได้ จึงได้แสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ออกมา ทำให้เด็กตกเป็นเหยื่อของการถูกล่วงละเมิดทางเพศ และด้วยสภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมในยุคปัจจุบันที่เปลี่ยนไปจากอดีต พ่อแม่ผู้ปกครองเด็กมีความจำเป็นต้องออกไป ทำงานรับจ้างนอกบ้าน หรือพ่อแม่เด็กมีสถานการณืหย่างร้าง จึงไม่สามารถที่จะดูแลเลี้ยงดูเด็กได้ ทำให้ เด็กจำเป็นต้องได้รับการดูแลเลี้ยงดูจากผู้ก่อเหตุ กลายเป็นปัญหาสังคมโดยเฉพาะในกลุ่มสังคมแหวง กลาง บััจฉัยทางด้านสังคม เช่น การถูกกดดันจากทัศนคติของคนในสังคม คนในสังคมยอมรับความ รุนแรง หรือยอมรับการใช้ความรุนแรงในการลงโทษเด็ก รวมถึงการมีความเชื่อที่ว่าพ่อแม่ของเด็ก เป็น เจ้าของและมีสิทธิและมีอำนาจที่จะทำอะไรกับลูกก็ได้ อันเป็นความเสี่ยงในการทำร้ายเด็ก ความรุนแรง ที่เกิดขึ้นกับเด็กในทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นความรุนแรงทางด้านร่างกาย จิตใจ ทางเพศ หรือการปล่อย ปล่อยละเลยไม่ดูแลเอาใจใส่เด็ก ล้วนส่งผลร้ายต่อเด็กในทุกๆด้าน ทั้งผลต่อด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของรศ.พญ.วนิดา เปาอินทร์, “การกระทำความรุนแรงต่อเด็ก” (เว็บไซต์ www.thaichildprotection.com)

กลุ่มอาการที่เกิดจากความผิดปกติทางเพศ ที่นำไปสู่การกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก ได้แก่ ด้านตัวของเด็กเองมีแนวความคิดและมีพฤติกรรมที่ชอบที่จะยั่วยวนทางเพศ หนีออกจากบ้าน ติด เพื่อน หนีเที่ยว ชอบโกหก ก้าวร้าว มีการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์หรือใช้สารเสพติด ทำร้ายคนอื่น ชอบ รังแกสัตว์ ซึ่งอาจจะเกิดมาจากปัญหาทางด้านภาวะความไม่มั่นคงในทางด้านจิตใจ อาจจะเป็นผลมา จากการที่เด็กถูปล่อยปล่อยละเลย ถูกทอดทิ้ง จนเกิดภาวะความไม่มั่นคงทางด้านร่างกายและจิตใจ ที่ว่า ถ้าหากตนเองเกิดมีปัญหาหรือมีภัยขึ้นมาจะมีใครที่จะมาปกป้องคุ้มครองหรือดูแลหรือไม่ โดยที่เขาไม่ อาจจะยึดถือผู้ดูแลเป็นที่พึ่งได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีสุขภาพ เรื่อง ติดเพื่อน สนใจเรื่องเพศ พฤติกรรม เด็กวัยรุ่นตอนต้นที่พ่อแม่ควรใส่ใจ (โรงพยาบาลพญาไท: ศูนย์สุขภาพเด็กและวัยรุ่น, 2025) ส่วนในทาง ด้านของตัวผู้ก่อเหตุ มีการเสพติด ต่อการกระทำ อารมณ์ และความรู้สึกทางเพศ มีความชอบ ที่จะ ล่วงเกินทางเพศต่อผู้อื่น ชอบที่จะตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์หรือมีการใช้สารเสพติด มีกระบวนการคิดที่ ผิดปกติ (Cognitive disorder) ไม่มีความสามารถที่จะคิดแบบเป็นเหตุเป็นผลได้ ไม่สามารถที่จะใช้หรือ ยอมรับเหตุผล ไม่สามารถเข้าใจกฎแห่งเหตุและผล มีแนวคิดที่เพ้อฝัน ซึ่งในกลุ่มนี้จะเกิดกระบวนการ ทางความคิดที่แตกต่างจากบรรทัดฐานทางสังคม มีการคิดคดทรยศ (Betrayal) ชอบที่จะก่อความ

เดือดร้อน หรือสร้างปัญหาให้แก่บุคคลที่ตนรักและผูกพัน โดยมีความรู้สึกว่าตนเอง ถูกทรยศ หลอกหลวง หักหลัง มีพฤติกรรมที่แสดงอาการต่อต้านสังคม (Anti-social) ชอบที่จะกระทำการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ระเบียบ กติกา จารีต ประเพณี วัฒนธรรม ศิลธรรม หลักคำสอนทางศาสนา หรือกฎหมาย โดยที่ไม่มีความรู้สึกที่ตนเองกระทำผิด มีบุคลิกภาพผิดปกติ (Personality disorder) โดยมีบุคลิกภาพ หลายแบบที่ทำให้เป็นปัญหาให้ทั้งแก่ตนเองและผู้เกี่ยวข้องใกล้ชิด ขาดหรือไม่มีสติสัมปชัญญะ (Consciousness) โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการรับรู้และเรียนรู้ (คู่มือป้องกันความรุนแรงต่อเด็ก : มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก) สภาพเศรษฐกิจและสังคมของผู้ก่อเหตุ เป็นปัจจัยต่อการกระทำผิด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พวง เพ็ญ ใจกว้าง, 2542) ได้ศึกษา ปัจจัยทางสังคมกับการข่มขืนกระทำชำเราเด็กของผู้ต้องขังชาย ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางอุดรธานี พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำ มีอาชีพไม่มั่นคง มีรายได้ต่ำ ส่วนใหญ่สมรสแล้วเป็นบุคคลที่ติดสุราติดยาเสพติด มีบุคลิกภาพแบบ อันธพาล มีความเก๋กตทางเพศ มีภูมิหลังครอบครัวที่แตกแยก อยู่ในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ไม่เหมาะสม โดยอยู่ในแวดวงของยาเสพติดและอบายมุข สำหรับเหตุการณ์ข่มขืนเด็ก พบว่า ช่วงเวลาที่เกิดเหตุสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งกลางวันและกลางคืนในที่เปลี่ยวหรือลับตาคน ในบ้านพักของผู้กระทำผิด หรือบ้านพักของเด็กขึ้นอยู่กับช่วงโอกาสที่เอื้ออำนวย ผู้ก่อเหตุมีลักษณะความสัมพันธ์กับเด็กในฐานะเพื่อนบ้าน คนรู้จักญาติใกล้ชิด พ่อเลี้ยงหรือพ่อที่แท้จริง สิ่งที่ยั่วยุให้เกิดเหตุการณ์ได้แก่ สุราและยาเสพติด อารมณ์ไม่เหมาะสมกับอายุ รวมถึงการมีภาวะจิตใจที่มีอารมณ์เกรี้ยวกราดตั้งแต่ยังเด็ก มักมีความ ผักใฝ่สนใจในสิ่งลามกอนาจาร ประเภทภาพโป๊เปลือยและบางคนก็มีการเบี่ยงเบนทางเพศมาก่อน เช่น พวกถ้ำมองหรือชอบอวดอวัยวะเพศ ทำให้ความรู้สึกและอารมณ์ที่เก๋กตไว้ระเบิดออกมา การกระทำจึงเกิดขึ้นมาในลักษณะเพื่อต้องการที่จะระบายความต้องการทางเพศ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ถือว่าเป็นสิ่งที่สนับสนุนการก่ออาชญากรรมทางเพศ คดีข่มขืน และการกระทำการล่วงละเมิดทางเพศได้ทั้งสิ้น

ในครอบครัว ชุมชนและสังคมแวดล้อม ที่ร่วมมือกันคุ้มครองและดูแลเด็ก ” ซึ่งเป็นไปตามวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการคุ้มครองเด็ก แต่การที่จะทำให้เด็กๆ ได้มีชีวิตความเป็นอยู่อย่างปลอดภัยไร้ความรุนแรง จะต้องเริ่มจากที่ “บ้าน” ทำอย่างไรจะให้บ้านมีความปลอดภัยและไม่มี การกระทำที่มีความรุนแรงเกิดขึ้นกับเด็ก มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก ได้มีคำแนะนำสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลเด็ก ดังนี้ มีความเข้าใจในพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย เช่น วัยเด็กเล็ก วัยนี้จะมีการสำรวจเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว ควรที่จะต้องมีการจัดสภาพแวดล้อม ภายในบ้านให้ปลอดภัย และเด็กจะต้องอยู่ในความดูแลของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ในระยะที่สามารถเอื้อมมือถึงตัวเด็กได้หรือเด็กอยู่ในสายตาเสมอ เพื่อเป็นการป้องกันอันตรายจากบุคคล และสิ่งแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัยกับตัวเด็ก เด็กวัย ประถม พ่อแม่ผู้ปกครองเด็กต้องคอยแนะนำให้เด็กประพฤติปฏิบัติในเรื่องที่ไม่ก่ออันตราย ทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่น ไม่ควรปล่อยให้เด็กไปไหนมาไหนตามลำพัง หรืออยู่ในที่เปลี่ยวลับตาคน เด็กวัยมัธยม จะต้องมีการสอนให้เด็กประเมินสถานการณ์ที่จะก่ออันตรายให้กับตัวเด็กที่เกิดจากบุคคลต่างๆ ให้เด็กรู้จักการ

ระมัดระวัง รู้จักหลีกเลี่ยงหรือหลบหลีก และขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ได้เมื่อตนเองตกอยู่ในภาวะที่ไม่ปลอดภัยเมื่อจะได้รับอันตรายหรือเมื่อต้องการความช่วยเหลือ พ่อแม่ผู้ปกครองหรือผู้ที่ดูแลเด็กจะต้องมีความเข้าใจถึงพฤติกรรมของเด็ก หากพบว่าเด็กมีปัญหาขึ้นมาจะต้องให้รับค้นหาสาเหตุของปัญหา และหาวิธีการแก้ไขให้ความช่วยเหลือเด็ก จากความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับเด็กทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ได้อย่างทันทั่วทั้งที่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ควรมีการกำหนดนโยบายในการปฏิบัติและให้การช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษต่อกลุ่มผู้ต้องขังที่สูงอายุ ผู้ต้องขังที่มีความผิดปกติทั้งทางด้านร่างกายหรือจิตใจ ผู้ต้องขังที่มีอาการเจ็บป่วย ที่แยกแตกต่างออกจากผู้ต้องขังกลุ่มอื่นที่ชัดเจนกว่าเดิมให้มากขึ้น เนื่องจากผู้ต้องขังกลุ่มนี้ต้องการได้รับความช่วยเหลือมากกว่าผู้ต้องขังกลุ่มอื่นๆ พร้อมทั้งมีการติดตามประเมินทางด้านร่างกายและจิตใจเป็นรายบุคคลอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ

2) มีการรณรงค์ให้เกิดการยอมรับผู้พ้นโทษ เพื่อเป็นการให้โอกาสผู้ต้องขังที่พ้นโทษ ให้สามารถดำเนินชีวิตของตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข อย่างน้อยก็ใกล้เคียงกับตอนก่อนที่ได้รับโทษ เพื่อเป็นการลดโอกาสและลดความเสี่ยงที่ผู้เคยกระทำความผิด จะกลับไปกระทำความผิดซ้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และหันไปทำคุณประโยชน์ให้กับสังคมแทน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) ควรมีการกำหนดแนวทางในการดูแลผู้ต้องขังในกลุ่มที่เป็นผู้ต้องขังสูงอายุ ผู้เจ็บป่วยและกลุ่มผู้ต้องขังที่มีความผิดปกติทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจให้ถูกต้องและเหมาะสมต่อไป เช่น มีการจัดห้องนอน ที่อาบน้ำ ห้องสุขา ห้องสำหรับการดูแลและรักษาพยาบาล มีการอบรมให้ความรู้ในเรื่องการดูแลตนเอง การออกกำลังกาย จัดกิจกรรมนันทนาการ หากิจกรรมให้ทำในยามว่าง จัดกิจกรรมทางศาสนาเพื่อเป็นการบำบัดทางด้านแนวคิดและจิตใจ มีการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมกับวัยให้ มีการจัดการด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพหลังพ้นโทษ ตามความเหมาะสมของลักษณะทางร่างกายและวัยและตามความต้องการของผู้ต้องขัง

2) ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการลดปัญหาหรือลดผลกระทบต่อสิทธิหรือความต้องการขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขังที่มีลักษณะที่แตกต่างและหลากหลาย อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของอัตลักษณ์ทางกายภาพ ทางด้านแนวคิดและสภาพจิตใจ ซึ่งถือเป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องที่มีบทบาทในการออกกฎหมาย ที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังแต่ละกลุ่มได้อย่างเป็นรูปธรรมและบรรลุผลตามเป้าหมายได้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาแนวทางการจัดการเกี่ยวกับผู้ต้องขังที่มีลักษณะที่แตกต่าง และมีความหลากหลาย โดยเป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณกับการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อที่จะได้ผลการวิจัยที่มีความเที่ยงตรงแม่นยำและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
- 2) ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังหลังจากพ้นโทษ การประกอบอาชีพหลังพ้นโทษ เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการ และเป็นการเปิดโอกาสให้สถานประกอบการในเขตพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นแสดงถึงความต้องการมากขึ้น
- 3) ควรศึกษาทัศนคติต่อการคุกคามทางเพศในบริบทอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น การคุกคามทางเพศผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อโซเชียล แอปพลิเคชัน สื่อออนไลน์และอินเทอร์เน็ต การคุกคามทางเพศในเรือนจำ การคุกคามทางเพศในองค์กรรัฐและเอกชน เป็นต้น เพื่อแสดงให้เห็นถึงทัศนคติของบุคคลแต่ละกลุ่ม แต่ละบทบาทหน้าที่และเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการคุกคามทางเพศที่สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา และกับทุกคนในสังคม
- 4) ควรมีการศึกษาวิจัยในกลุ่มผู้ที่ผ่านหลักสูตรการพัฒนาจากโปรแกรมการพัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและกลับเข้าไปอยู่ในชุมชนแล้วเกี่ยวกับการปรับตัวและการดำรงชีวิตหลังพ้นโทษ ตลอดจนผลกระทบในด้านต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กัญญารัตน์ วิภาตะวัต, ภัทรานิษฐ์ ยาตา และบัณฑิต หอมเกษ. (2559). *แนวทางการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญา*. นนทบุรี: มาตา.
- พวงเพ็ญ ใจกว้าง. (2542). *ปัจจัยทางสังคมและการข่มขืนเด็กโดยผู้ต้องขังชาย: กรณีศึกษาเรือนจำกลางอุดรธานี*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิมิต ทัพพนานต์. (2560). *การพัฒนาแนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม.
- โรงพยาบาลพญาไท, ศูนย์สุขภาพเด็กและวัยรุ่น. (ม.ป.ป.). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก*. สืบค้นวันที่ 10 มกราคม 2568, จาก www.thaichildprotection.com
- พุดพิงศ์ พุทธวงศ์, นิช วงศ์ส่องจำ และ ณรงค์ กุลนิเทศ. (2562). *ปัจจัยของการก่ออาชญากรรมทางเพศและหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในการพิจารณาคดีข่มขืน*. *วารสารอาชญาวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์*, 5(2), 196-208.
- ปัญญา จิตรจักร. (2554). *คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในเรือนจำขอนแก่น*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต]. สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธานี วรภัทร์. (2555). *กฎหมายว่าด้วยการบังคับโทษจำคุก*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ธานี วรภัทร์. (2553). *กฎหมายว่าด้วยการบังคับโทษจำคุก*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

